

GLAS GORENJSKE

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI ZA GORENJSKO
LETO XIII., ST., 67 — CENA 10 DIN
PONEDELJEK, 6. JUNIJA 1960

Utrjevanje našega komunalnega sistema

Skoraj 5 milijonov dinarjev za potrebe krajevnih odborov v škofjeloški občini

V občinah kranjskega okraja je delo krajevnih odborov iz leta v leto uspešnejše, pa tudi pristojnosti imajo čedalje več, kar izredno ugodno vpliva na njihovo sodelovanje z volivci. Taka ocena, če ne še ugodnejša, velja posebno za krajevne odbore v škofjeloški občini. Ti opravljajo skoraj vsa krajevna komunalna dela kot so: vzdrževanje poti, vodovodov, kanalizacije, pokopališč, urejanje naselij itd. S skromnimi sredstvi, ki jim jih dodeli ObLO, ustvarijo čisto za trikrat ali celo štirikrat večjo vrednost. Volivci ne sodelujejo le s prostovoljnimi delom, ampak prispevajo material, bodisi les, denar ali opravljajo prevoze.

V občini je 19 krajevnih odborov, v katerih so obvezno vključeni tudi odborniki ObLO. S tem ni dosežena le boljša povezava z ljudskim odborom, ampak tudi večja moralno-politična odgovornost krajevnih odborov. Na podlagi dosedanjih izkušenj, ki so posebno pokazale, da se z majhnimi prispevki lahko veliko naredi, zlasti v vaseh in manjših naseljih, kar volivce vključuje v množično prostovoljno delo, je Občinski ljudski odbor v Škofji Loki sklenil letos povečati sredstva krajevnim odborom. Lani so dali 2,5 milijona, letos pa dvakrat toliko — skoraj 5 milijonov din.

Najdelavnejši so krajevni odbori v Godešiču, Poljanah, Savodnju, Puštabu itd. Nekateri so imeli lani celo 30 do 40 sej, kar je skoraj toliko, kot jih je imel ObLO. Spričo tolike razgibanosti in vse večjega sodelovanja volivcev, je Občinski ljudski odbor dal krajevnim organom tudi več pristojnosti, zlasti v komunalni dejavnosti.

Vsi krajevni odbori so letos pripravili petletni perspektivni program ureditve in razvoja naselij. Razen komunalnega urejanja, so predvideli tudi razvoj obrtne dejavnosti in hkrati predvideli način finansiranja in potek gradenj. Za posamezne objekte so predvideli in celo določili tudi prispevke. V Poljanah so na pobudo Krajevnega odbora začeli urejevati kraj po določenem urbanističnem načrtu.

Krajevni odbor v Hotavljah je v svojem programu predvidel dokončno elektrifikacijo pri kateri bodo vaščani opravili skupno 13.130 prostovoljnih ur pri gradnji vodovoda za preostali del Hotavlj. Do podjetja Marmor, pri gradnji gasilske orodjarne in vzdrževanju krajevnih potov. — Krajevni odbor Gostee je sprejel na načrt adaptacije gasilske doma in prizidave sobe za potrebe množičnih organizacij, napeljava telefona v vas, izgradnjo nove sadne sušilnice in nekatere druge ureditve. Pri teh delih bodo veliko prispevali volivci s prostovoljnimi delom in s samopriskrbo. Krajevni odbor v Leskovici je predvidel v načrtu, da bodo volivci pri komunalnih delih opravili okoli 40.000 prostovoljnih delovnih ur. Med drugim bodo začeli graditi vodovod v vas Robidnico, cesto Leskovica—Hotavlj. V Poljanah bodo gradili spomenik padlim borcem. V Gorenji vasi bodo volivci pri gradnji vodovoda prispevali v denarju in materialu 3.100.000 dinarjev ter opravili nad 20.000 delovnih ur.

Stanovanjski bloki (stolpnice) na Cankarjevi cesti v Trzinu bodo vseljivi že letos. Enega gradi Tovarna kos in srpov, enega občina, enega pa Komunalna banka (Foto: Perdan)

S posvetovanja o šolskih in razrednih skupnostih

Samoupravljanje na šolah še ni zadovoljivo

Kranj, 4. junija.

Danes je bilo v sejni dvorani OLO Kranj posvetovanje o uveljavljanju šolskih in razrednih skupnostih, ki so se ga udeležili predstavniki šolskih odborov, mladinskih organizacij in šolskih skupnosti kranjskega okraja. Po treh uvodnih referatih se je razvila živahna razprava, v kateri so sodelovali predvsem mladi, ki so govorili o delu šolskih in razrednih skupnostih.

Predstavnica Industrijske tekstilne šole iz Kranja je govorila o tekmovanju med strokovnimi šolami v okraju, ki ga je razpisala njihova šola. Tekmovanje je bilo zelo koristno. Predvsem so se v tem času na nekaterih šolah precej izboljšali učni uspehi. Nadalje je govorila o težavah na tej šoli, ki so predvsem v tem, ker traja pouk le tri mesece in se dijaki kaj težko živijo v delo svobodnih aktivnosti. Predsednik šolske komisije pri Občinskem komiteju LMS na Jesenicah Jože Vindišer je med drugim povedal tudi, da prav izdajanje raznih časopisov na šolah, kot je to primer na jeseniški Gimnaziji in še ponekod drugje, precej pripomore k organizaciji raznih svobodnih aktivnosti na šoli in k utrditvi dijaške samouprave preko razrednih skupnosti. Dejal je, da ne smemo v teh šolskih biltenih obravnavati strogo samo literaturo, ampak moramo obdelati razna področja, kako n. pr. dela šolski odbor, mladinska organizacija, kakšen bo učni načrt itd.

Precej lep uspeh je dosegla šolska skupnost tudi na Industrijski kovinarski šoli »Iskra«, je povedal predstavnik te šole. Tu so učenci sami predlagali, da se uvede nov predmet za elektrostruko, in sicer s področja elektronike. Prav v zadnjem času pa so že razpravljali, da bodo v delavnicah organizirali delavniške svete, s katerimi bodo prav gotovo dosegli še boljše delovne uspehe, nedvomno pa se bo izboljšala tudi disciplina.

Dore Oražem je govoril o vprašanju, ko šolska skupnost nekaj predlaga, pa se ta predlog potem pogosto ne upošteva. Tak primer je bil na Vajenski šoli v Kranju, kjer so na pobudo učencev ustanovili elektro-oddelek in s tem rešili problem vajencev te stroke v Kranju, še danes pa niso dobili nikakršnega odloka od občine, če ta oddelek na šoli lahko sploh obstaja. Dejal je, da bi bilo treba v prihodnje pri tem več odločnosti pri pristojnih organih.

Dušan Bavdek je govoril o šolskih skupnostih na osemletkah. Pri tem je poudaril, da gre tu za določen prenos pristojnosti profesorjev na učence, ki delajo v šolskih skupnostih, seveda pa moramo pri tem paziti, da ne bo okrnjena avtoriteta predavateljev. Zato je potrebno izdelati pravilnik šole, kjer naj bi bile zajamčene vse pravice učencev. Seveda je treba pri tem precej skupnega sodelovanja med profesorji in šolsko skupnostjo. Dejal je še, da moramo samoupravne oblike pri mladini razvijati pri vsaki organizirani skupini, to je v raznih krožkih, pri pevskem zboru itd.

Ob koncu posvetovanja so sprejeli tudi sklep, da bodo v jeseni organizirali v vseh občinah na Gorenjskem podobna posvetovanja, razen tega pa tudi »Teden svobodnih aktivnosti« na šolah.

S skupščine občinskega odbora LT Radovljica

Nič več po starem

Radovljica, 5. junija — Sinoči je bila v Radovljici tretja redna letna skupščina Občinskega odbora Ljudske tehnike, ki so se je razen delegatov udeležili tudi številni gostje, med njimi predsednik OO LT Kranj Ludvik Rančigaj, sekretar OO LT Stane Vadnov, predstavnik Občinskega komiteja ZK Radovljica Franc Jere in drugi.

Poročilo o dosedanjem delu Ljudske tehnike v Radovljici je podal predsednik Občinskega odbora Janez Kocjančič. Sledila

je živahna razprava, v kateri so sodelovali skoraj vsi delegati in gostje. Osnovna ugotovitev je bila, da se dosedanji odbor ni znašel pri svojem delu, da ni našel prave poti. Kljub temu pa so ugotovili precejšen napredek v primerjavi s preteklimi leti. Predvsem AMD Radovljica, AMD Podnart in fotoklub Radovljica so dosegli lepe in skoraj zavidljive uspehe. Tudi sekcije Ljudske tehnike po podjetjih in šolah so v zadnjem letu boljše zaživele.

Da bi bilo v prihodnje boljše kot doslej, so na skupščini sprejeli vrsto sklepov. Predvsem bo naloga novega odbora, da bo poživil delo na vseh področjih, dalje da bo skrbel za ustanavljanje novih društev in za povečanje števila članstva itd. Povezali se bodo tudi z Delavsko univerzo in s predavatelji — strokovnjaki, da bodo po šolah in podjetjih lahko boljše in v širšem obsegu organizirali predavanja, tečaje in seminarje.

Za novega predsednika Občinskega odbora je bil soglasno izvoljen Anton Segula iz Lesc.

-an

Uspela akcija

Fluorografska akcija je v škofjeloški občini dobro uspela; slikanja pljuč se je udeležilo 97% celotnega prebivalstva. Za 400 oseb so ugotovili, da imajo nekatere sumljive znake bolezni na pljučih, pokazalo pa se je tudi, da je med temi nekaj nevarnih bonikov tuberkuloze, ki so jih poslali na takojšnje zdravljenje. Vsekakor je ta zdravstvena akcija v aprilu in maju letos odkrila in rešila prenekatero ljudi zdravstvenega propada od zahrbtnih bolezni — jetike, ki še vedno gospodari in uničuje dragocena življenja. Na žalost je v loški občini tudi nekaj ljudi, ki se slikanja pljuč niso udeležili, predvsem zaradi malomarnosti in brezbrčnosti. Omenimo pa naj to, da je bila udeležba ljudi v Poljanski dolini in v hribovitih krajih boljše kot v mestu samem in njegovi okolici.



Polje narcis ob poti proti Pristavi (Foto: Joža Čop)

Kako zmanjšati število nesreč pri delu

V torek, 31. maja je bila v Radovljici seja izvršnega odbora OZSZ, podružnice Radovljica. Sklenili so, naj referent za HTZ pripravi analizo nesreč pri delu v podjetjih lesne industrije, kjer je sorazmerno največ nesreč. V podjetjih, kjer bodo ugotovili slabo stanje, bodo priporočili delavskim svetom, naj se na skup-

nih sestankih pomenijo, kako bodo zmanjšali število nesreč pri delu.

Na seji so govorili tudi o letovanju otrok, za kar je predvidenih 422.000 dinarjev. Brž ko bodo dobili seznam otrok za letovanje, bo posebna komisija razdelila predvidena sredstva.

C. R.

Pred občnim zborom OZZ Kranj

Proizvodni obrati KZ

merna, predvsem ne v pogledu obdelave in sodobne organizacije dela. Za ponudeno zemljo lastniki v večini primerov zahtevajo najemnino v višini nekaj nad 5000 dinarjev za hektar, so pa tudi primeri, da zahtevajo po 25.000 dinarjev za hektar, to pa predvsem iz spekulantskih namenov.

Približno polovica kmetijskih zadrug v okraju zaradi gospodarske šibkosti in slabe notranje organizacije ni sposobna organizirati večjega lastnega obrata in s tem pospeševati podružabljanje proizvodnje oziroma si utirati pot k socializaciji vasi. Zato je gospodarsko in politično nujno, da se kmetijske zadruge spoje v večje gospodarske enote, ki bodo po svojem sestavu kapitala in po organizacijskem in ekonomskem pogledu postale nosilec sodobne kmetijske proizvodnje. Prav zavoljo tega že v

bližnji prihodnosti ne bo mogla obstajati kmetijska zadruga brez lastnega proizvodnega obrata. Nujno potrebno je, da Okrajna zadruga zveza skupno z občinskimi ljudskimi odbori nenehno pomaga zadrugam pri organizaciji lastnih proizvodnih obratov, kjer pa to zaradi gospodarske šibkosti zadruge ni mogoče, pa pri pripojitvi k sosedni zadrugi. Jasno je seveda, da v krajih, kjer so socialistična kmetijska posestva, ne bomo ustanavljali še zadrugnih obratov. Zemljo naj tu prevzamejo posestva, zadruge pa morajo tesno sodelovati na eni strani s posestvom, na drugi pa z zasebnimi kmetijskimi proizvajalci.

O tem in še o številnih drugih problemih bodo razpravljali danes, 6. junija na občnem zboru Okrajne zadrugne zveze Kranj.

Prvenstvo Gorenjske v atletiki

Številna udeležba in dobri rezultati

Kropa, 5. junija.

Na stadionu v Kropi je bilo danes četrto prvenstvo Gorenjske v atletiki, ki sta ga ob pomoči društva Partizan v Kamni gorici izvedla Gorenjska atletska podzveza in Okrajna zveza Partizan Kranj. Udeležba je bila kar precejšnja, saj je nastopilo okoli 200 tekmovalcev iz atletskih klubov Triglav, Jesenice in Mladost ter društev Partizana iz Kranja, Radovljice, Javornika, Besnice, Trziča, Visokega, Dupelja, Kroke, Kamne gorice, Križ in Podnarta. Številna udeležba in kopica disciplin sta dala organizatorjem precej dela, ki pa so ga še kar v redu opravili. Prepočasni sodniki, zlasti pri tekih, pa so bili vzrok, da se je tekmovanje precej zavleklo. Slaba tekmovalna steza je onemogočila boljše rezultate v tekih, medtem ko so bili ostali izidi v glavnem kar dobri. Največ uspeha so imeli atleti kranjskega Triglava, presenetili pa so nekateri neznani tekmovalci iz društev Partizan. V prihodnje bi kazalo dodati gorenjskem prvenstvu še nekaj disciplin, tekmovanje pa izvesti v dveh dneh, kar bi brez dvoma omogočilo lepši potek prvenstva in boljše rezultate.

Rezultati — moški 100 m: Mošič (Jesenice) 12,0; 400 m: Stružnik (Triglav) 66,4; 1500 m: Herdel (Kropa) 5:14,9; 3000 m: Florjančič (Triglav) 9:49,9; 4 krat 100 m: Triglav 49,1; višina: Mošič (Jesenice) 165 cm; daljina: Mošič (Jesenice) 596 cm; tro-skok: Korel (Triglav) 12,09 m; krogla: Blenkuš (Triglav) 29,9 m; kopje: Kržišnik (Kamna gorica) 46,11 m; disk: Čebulj (Radovljica) 35,91 m.

Starejši mladinci — 100 m: Pra-pretnik (Jesenice) 12,2; 400 m: Bratuša (Triglav) 56,4; 800 m:

Bratuša (Triglav) 2:10,0; 1500 m: Zupančič (Triglav) 4:38,4; višina: Koren (Triglav) 170 cm; daljina: Vidovič (Triglav) 599 cm; krogla: Blenkuš (Triglav) 14,62 m; disk: Blenkuš (Triglav) 44,62 m; kopje: Solar (Kamna gorica) 44,90 m.

Mlajši mladinci — 100 m: Kump (Triglav) 12,2; 300 m: Jeza (Triglav) 40,9; 1000 m: Hafnar (Triglav) 2:51,0; 4 krat 100 m: Triglav 50,2; višina: Rakovec (Podnart) 170 cm; daljina: Drempetič (Visoko) 567 cm; krogla: Kašivnik (Naklo) 12,42 m.

Clanice — 60 m: Zakelj (Triglav) 8,6; 800 m: Jevšnik (Triglav) 2:49,4; 4 krat 100 m: Triglav 56,4; krogla: Ankele (Triglav) 8,36 m; višina: Rakovec (Podnart) 130 cm; daljina: Rakovec (Podnart) 419 cm.

Mladinke — 60 m: Belehar (Triglav) 8,7; 200 m: Kores (T) 30,2; 400 m: Križnar (Mladost) 1:12,4; višina: Vrhunc (T) 125 cm; daljina: Grad (Radovljica) 444 cm; krogla: Vrhunc (T) 10,53 m.

Republiško prvenstvo v košarki

Slovenski prvak premagan

SLOVAN : TRIGLAV 66:77 (23:31)

Ljubljana, 4. junija. Po porazu v Trbovljah so kranjski košarkarji izgubili zadnje upe za uvrstitev na sam vrh tabele. Današnja tekma s Slovanom naj bi le še potrdila, da so Ljubljančani še vedno brez resnejše konkurence v slovenski ligi in jih še bolj utrdila na 1. mesto. Borbeni Kranjčani pa so vrsti presenečenj dodali doslej največje v letošnjem republiškem prvenstvu in v Ljubljani premagali Slovan z rezultatom 77:66 (31:23).

(Nadaljevanje na 4. strani)

ZANIMIVOSTI OD VSEPOVSOD

HIŠA IZ PRAZNIH STEKLENIC
V Rayollitu, v Kaliforniji stoji hiša, v katero je vgrajenih 25.000 praznih butelj. Zgrajena je bila v času »zlate mrzlice«, ko je mesto, ki je danes zapuščeno, vrvelo od kopacev zlata, ki so pili whiskey od veselja ali iz obupa bolj kot kjerkoli drugje v Ameriki. Danes je ta osamljena hiša spremenjena v muzej in jo štiti država Kalifornija.

SVOJEVRSTEN SPOMENIK
Znani madžarski kipar Laszlo Vastag je izdelal v naravni velikosti kip krave NISI, ki je dala lani 18.000 litrov mleka in tako potkrla vse dosedanje rekorde.

NAJDRAŽJI POKLIC
Kakor trdi ameriški ilustrirani časopis Look, ima najdražji poklic ameriški ambasador v Veliki Britaniji. Vsako leto mora dodati svojim prejemkom še 100.000 dolarjev iz svojega žepa, da lahko dostojno predstavlja svojo državo. Na leto prejema 44.000 dolarjev plače, za sebe in svojo osebno reprezentanco jih pa porabi 150.000.

ČILE — GOST ITALIJE
Ker je čilski olimpijski komite po elementarni katastrofi v državi sklenil, da ne bo poslal olimpijskih tekmovalcev v Rim, marveč bo dal ta denar za obnovo porušeni pokrajini, je sedaj italijanski olimpijski odbor na svoje stroške povabil čilsko olimpijsko ekipo v Rim. V povabilu je rečeno, da se je Čile doslej udeleževal vseh olimpijskih prireditvev in je zato prav, da nastopi tudi letos.

JAZZ V NEW ORLEANSU
V aprilu leta 1958 je univerza v Tulaneu prejela 75.000 dolarjev, da zbere podatke o jazzu v New Orleansu. Doslej je zbrala že precej zanimivega materiala, najzanimivejši pa so magnetofonski trakovi, na katerih so posneti razgovori jazzglasbenikov in drugih oseb, ki se spominjajo dobe jazzja v New Orleansu v razdobju od 1885. do 1917. leta. Do 1963. leta pa bodo zbrali več kot 500 magnetofonskih trakov, ki bodo v pomoč raziskovalcem o začetku jazzja.

ŽELEZNICA NEW YORK—LONDON—MOSKVA

Neki sovjetski inženir je objavil načrte za izgradnjo največje železniške proge na svetu, ki bi povezala New York z Londonom preko Moskve. Za to progo bi bila potrebna dva velika objekta: predor pod Rokavskim prelivom, katerega graditev naj bi se pričela v prihodnjih letih s skupno akcijo Francije in Velike Britanije, in podmorski predor pod Beringovo ožino, ki bi povezoval Sovjetsko zvezo z Aljasko. Že obstoječa železniška mreža bi se modernizirala in vključila v novo linijo, na kateri bi obratovali električni in atomski vlaki z brzino 180 km na uro. Sovjetski inženir predlaga, naj bi Amerika in Sovjetska zveza skupno zgradili nasip v Beringovi ožini, ki bi onemogočal še predor hladnih arktičnih tokov na Pacifične obale Amerike in Japonske. Predvidevajo, da bi ves projekt veljal nad 8 milijard rubljev.

POROKA PO TELEFONSKEM POGOVORU

O poroki, do katere je prišlo po telefonskem razgovoru, še danes mnogo govorijo poštni uslužbenci v Zrenjaninu. Gre za poroko med poštnima uslužbencema Eržebet Taši iz Zrenjanina in Vilmošem Herdžanom iz Ečke, ki se prej sploh nista poznala, vendar sta se takaj po prvem telefonskem pogovoru poročila.

Pred nekaj dnevi je bila Eržebet dežurna na okrajni pošti v Zrenjaninu. In kot se to vsak dan dogaja, je tudi tokrat vzpostavila zvezo s pošto v Ečki, kjer je delal Vilmoš. Po končanem službenem razgovoru sta izkoristila nekaj minut za to, da bi se »spoznala«. To je običaj, če se uslužbenci ne poznajo ali če prvič vzpostavijo zvezo drug z drugim. Dogovorila sta se, da se bosta našla v Zrenjaninu. In čez nekaj dni sta se prvič srečala.

Ko je zagledala »znanca« z druge strani žice, je rekla Eržebet svojim tovarišicam: »Sploh mi ne ugaja.« Toda njen prvi vtis se je brž spremenil. Prišla je na kratek sprehod po mestu. To pa jima je bilo dovolj za sklep, da se bosta poročila. In da je bil čudež še večji, sta se čez nekaj dni zares poročila.

Mnogi uslužbenci okrajne pošte v Zrenjaninu se ne morejo

dovolj načuditi tej nevsakdanji poroki. Trdijo, da več uslužbencev tega sploh ni vedelo, da sta se Eržebet in Vilmoš vzela. Med njimi je bila tudi sekretarka okrajne pošte.

Vilmoš bi moral na letni odhiti in je sekretarko prosil za zamenjo. Sekretarka je odredila neko uslužbenko z okrajne pošte, vendar mlad soprogi ni bil zadovoljen z rešitvijo. Prosil je sekretarko, naj mu pošlje v Ečko njegovo soprogo Eržebet, ki dela v Zrenjaninu. Sekretarka ni mogla doumeti, kakšno soprogo Eržebet zahteva Vilmoš. Vedela je namreč, da je samski. Se, ko so ji uslužbenci pojasnili, da se je Vilmoš zares poročil z Eržebet, je bilo nespornoma konec, soproga pa je dobila dovoljenje, da zamenja moža. Sedaj sta oba skupaj.

VALJASTA NEBOTIČNIKA V CHICHAGU

V Chichagu je med vsemi ameriški mesti najhujša stanovanjska stiska. Zato so se odločili za rekordno graditev vrste cenjenih stanovanjskih nebotičnikov. Prva nebotičnika valjaste oblike bosta dograjena v poldruga leta. Vsak izmed njiju ima 60 nadstropij, visoka sta po 170 metrov in bosta stala okoli 12 milijard din. To bosta največji stanovanjski splotji na svetu.

OTVORITEV OLIMPIJSKE VASI

Olimpijsko vas v Rimu, ki bo sprejela 7000 športnikov, so odprli v soboto, 4. junija. Hkrati so odprli tudi sodobno palačo športov, v kateri bodo košarkarske tekme in boksarski turnir. V njej bo prostora za 15.000 gledalcev.

RISBE, STARE 3000 LET

Nedavno so v jugozahodni Franciji v notranjosti neke votline odkrili nove risbe iz predzgodovinske dobe. Strokovnjaki sodijo, da so stare preko 3000 let. Risbe prikazujejo motive iz lova na jelene.

»Kmet, pa nikar ne pozabi pripeljati tega, kar poterja od tebe grad!« mu je v slovo rekel Herman.

»In na svidenje na jesenskem lovu!« je dodala Fraja. Odjezdila je v ošabnem veselju, da nosi v svoji torbici grudo in vejico do te ure svobodne kmetije.

Pod večer tistega dne je Kresnik prišel v Spodnjo Krmo. Vso pot so mu zvenele po ušesih besede, ki jih je bil zjutraj zastavil Fraji: »Kje je pravica?« In v odgovor mu je Hribar v strahu in ljubezni zaklical: »Beži!«

Kje je pravica? mu je pošumevalo drevje, ko je hitel skozi gošče. Kje je pravica? mu je pela zelena Radovna in velike kobilice z rožnatimi krili so ji na tihih rovtih odgovarjale: Je ni, je ni!

In potem je stopil v gozdarjevo kočjo. »Stric, kje je pravica?« je pozdravil Urha. Starec se je ozrl skozi okence in pokazal na reko: »Poglej, fant moj!« je rekel. »Kdo pa je tej dal pravico, da si je izkopala strugo, kdo, da trga bregove in odnaša vse, kar ji zastavlja pot? V njej sami je večni zakon pravice! Tudi v nas je pravica do življenja.«

Je, je! so mu pele šoje, ko je spet hitel mimo samotnih kmetij v Zgornji Radovni. Jee, jee! je slišal zatirjavati krekvate, ko je stopil v prve planinske gošče. Samo skovati jo ne treba! mu je šlo skozi možgane. Ne bo ti je prinesel slepi grof, ne bo ti je priznala divja Fraja, ne privošči hudobni valpet! Iz tovariške slege bo zrasla moč in pri Martinovem ognju dana prisega bo redila zaželene sadove.

Na robčju nad pastirsko kočjo je obstal. Pozdravili so ga kravji zvonceki. Z rokavi praznje srajce si je šel prek znojnega čela in si popravil kodre, razkuzmane od večernega vetra in hitre hoje. Zagledal se je v Debelo peč in misel mu je splavala tja čez na Hribarjevo planino.

V nekaj dneh bo Gašper prignal jarce. Lani je še sam pasel. Pa medveda je ubil in rešil Frajo. Ne zaradi nje, pa tudi ne zaradi sebe. Zaradi skupnosti! Mar ni prošil grof, naj zatre divjad? Da ne bo škode! Pa je slabše raje ustregel divji sli svoje hčere, kakor da bi kmetu zavaroval kravo in ovce, in revežu

LOVČEVA HČI



196.

Frelih je dvignil klobuk, prestreljen mu je padel za skalo. Zdaj sta do noči mirovala. Ko je mrak zagnil gore, sta se podala v dolino in naravnost v Boštjanovo kočjo. Presenečena sta bila, ko sta zagledala Boštjana in Neka pri skledi mleka in žgancev. Po pomenku jima je še Boštjan postregel z žganjem, potem sta se posločila. Ko so se vrata zaprla, je Nek položil prst na usta in kmalu izpustil psa. Volkun je zalajal in podrl Freliha v sneg, ko je ta prisluškoval pod oknom. Šele, ko je Boštjan poklical psa, se je mož spravil pokonci, klet psa in govoril, da je menda pozabil rokavice.



197.

O božiču se je pripeljal s sanmi sam Goldschmied na lov. Spremljala sta ga major Schulze in debel veletrgovec. Okoli njih je pokorno skakal Frelih. Še preden si je gospod slekel debeli kožuh, je privlekel na dan veliko škatlo cigar in jih pomolil svojemu lovcu. »Tole naj bo za kapitalnega gamsa.« Lovci so se na Zaslapu ustavili le toliko, da so nosači odšli naprej in zgazili stezo do kočje v Strmah. Nato so krenili tudi sami. Preden so odšli, je Jozelj poklical Minko. »Pojdi k Boštjanu in mu povej, naj ne hodi v goro.«



198.

Pol ure za njimi je Minka hitela po gazi proti Robidju. Bala se je, da ne bo Boštjana doma. Pa je dobila z Nekom oba. Povedala jima je, kaj je oče naročil in kaj so se lovci menili. Boštjan se je zagledal skozi okno v sinjino nad lesketajočimi gorami. Zmračil se je in osorno odločil: »Gamsa mi ne bodo ubili. Priložnost je, da maščujem očeta.« Potem je Minko pospremil domov. Dekle je slutilo, da bo nekaj narobe. Jokala je in moral ji je obljubiti, da ne pojde v goro. Dolgo je gledal za njo, ko je izginjala v gozdu proti Zaslapu.

BODICE

Veste, star sem že, pa mi gre včasih res že malo na otročje, toda tisto, kar mi zadnje dni pridiga Marjana, le ne bo držalo. Pravi mi, da se mi je zmešalo. Čisto preprosto: »Pa kaj ti je, saj nisi več pri pravi! Daj no, zresni se! Vrabca, ali je veselje res že neresnost? Tega namreč ne razumem. No, pa da vam povem od začetka in po vrsti, kot so hiše — ne na Zlatem polju, pač pa v Trstu:»

Že vseskozi, odkar natikam na bodice vse, kar mi ni všeč, mi številni hudobneži trobijo na uho, da je to vse skupaj samo bob ob stenjo — in pa kvečjemu prijetno branje za stare opravljive žene. Čeprav imam volovsko kožo, me je to od časa do časa le malce prizadelo: konec koncev pa le vsaka stvar, ki se jo lotimo, mora imeti neki učinek, se vam ne zdi? No, prepričan sem se, da ga tudi moje »opravljivo« pisanje ima. Zato pa sem tako vesel. Nekaj primerov: »Hotel« Union na

Bledu ni več hotel, pač pa so ga prekrstili v gostilno. Park pred Delavskim domom v Kranju so tudi zasadili z rožicami, prav tako ozki zeleni pas med pločnikom in cesto. In dalje: prebode za pešce so označili nekaj dni potem, ko sem se jaz obregnil vanje. Tudi prehod za pešce ob koncu zgornje poti Savskega drevoreda (pred Kamnosečtvom) so uvedli. Se bi lahko našteval — pa, tristo zelenih, nekaj mi pravi, da to nekako ni v soglasju z mojim poklicem. In še nekaj: skrbim me, da se bodo ljudje tako poboljšali, da preprosto ne bom imel več kaj pisati. Sicer zveni to malce zlobno, pa kaj bočete, »kšeft je kšeft«.

Sicer pa zdaj nisem več tako zelo dobre volje, pa tudi strah, da bom ob poklic, sem se že dobro znebil ondan, ko sem se s »tržiško« peljal v Tržič. Mejdus, železničarje sem sploh precej zanemaril. Tu so že »skrite rezerve« zame, pa sem sklenil, da bom začel počasi odkrivati tudi to tenčico. No, pa k dejstvu. Bilo je pretekli četrtek popoldne ob štirih na kranjski železniški postaji. Sedel sem na vlak, ki bi moral ob štirih odriniti proti Tržiču. Imel pa je precej zamude. Vprašal sem šefa postaje, kdaj bo odhod, pa se je razjezil in rekel, da bo odpeljal takrat, kadar bo on hotel, magari ob petih. Končno pa se je vlak le zmigal, »šibal« nekaj časa gor in dol, da smo se potniki drug čez drugega premetavali po kupeju, potem pa odpeljal... Skoraj sem zgubil zavest, ko sem padel čez nekega potnika. Sicer pa sem do Tržiča imel še dovolj časa, da sem se zbrljal...

Srečno!

BODIČAR

Hiša Ane Frank - muzej

Hiša, v kateri so se skrivali Ana Frank in njeni, je spremenjena v muzej. Na stenah so be, kjer je živel Ana, vise risbe vsega, kar je ljubila. To so naivne skice otrok, znanih filmskih igralcev, cvetja... Muzej je odprt po dve uri na dan, obiskovalce pa vodijo vodičji skozi vse prostore, kjer so živeli Anini starši in drugi. Zidje do leta 1944, ko so jih odkrili in odpeljali v internacijo.

STANKO
27
SUOBODNJAK HRIBAR

Fraja in Herman sta gospodarila, kakor sta hotela in oskrbnik ji je za njen dvajseti rojstni dan poskrbel za kruto zabavo. Tisto poletno jutro sta Herman in Fraja z oboroženimi hlapci prijezdila na Hribarjevo.

»Pripravi mi grudo in vejico!« se je za dobro jutro zadržala Fraja nad Hribarjem.

Svobodnjak se je vzravnal, se okrenil in rekel: »Prezgodaj prihajate, grofična! Nisem še umrl. Sam gospod grof so podpisali pergament in to pri meni drži!«

»Zate drži kos ustrojene kože, zame pa tole!« je zavrnil Herman in se pri tem z dlanjo udaril ob bok, da je zazvenelo jeklo.

Izpred hleva je prišel Janec Kresnik. Oči so se mu zablistale v sovraštvu in v silni jezi je zavpil nad Frajo: »Mora držati! Kje je pravica?«

Fraja je pomežiknila hlapcu.

Hrust je skočil s konja in stopil proti ovčarju.

»Beži fant!« je v strahu zaklical Hribar.

Kakor maček je Kresnik skočil na zid. Za hip je postal. »Gašperja si vzemite za ovčarja! Jaz odhajam, gospodar, in pa zdravi ostanite!« je še poklical. S stisnjeno pestjo je požugal grajskim in izginil.

Na Hribarjevih ustnicah je vzevel svetel smehljaj.

Svobodnjak se je okrenil in stopil v gredico med sestrine rože. Pobral je kepo prsti, nazaj grede pa odlomil še rosno vejico jablane. Nato je stopil k belemu žrebcu in stegnil roke proti Fraji, da ji izroči svojino.

»Vodi mi konja, da objedimo mejnike!« je ukazala.

In brez besede je novi tlačan prijel za povodec.

Obšli so travnik in njive in ozare, obšli gozdove, po katerih so Hribarjevi očetje nekoč svobodno lovili divjad.

OBVEŠČEVALEC

mali oglasi

PRODAM

Prodajam kravo, brejo, dobro mlekarico. Lahovče 29, Cerklje 2138

Glavo za ženski šivalni stroj, popolnoma novo, prodajam ali zamenjam za Lambretto ali Vespo. Razliko doplačam. Hribar, Tenetiše 12, Golnik 2139

Roller-Goggo 200 ccm, dobro ohranjen, prodajam. Ogled vsak dan, Maistrov trg 5 2140

Prodajam motorno kolo Vespo, letnik 1954, zaradi vojaščine. Naslov v oglasnem oddelku 2048

Prodajam moped HMW. Ljubljanska cesta 3, Kranj. 2078

Prodajam motorno kolo Tomos Puch roller. Cena zelo ugodna. Sajovic Jože, Bistrica 128, Tržič. Ogled popoldan 2080

Prodajam večje število dobro ohranjenih pisalnih miz. Ogled v Prešernovi ulici 10, Kranj 2110

FIAT 600, novi tip, skoraj nov, v odličnem stanju, nujno prodajam. Poizve se: Kranj, Titov trg 1, ali telefon 272 2111

KUPIM Kupim smrekove deske in vrhače. Mlakar, c. St. Zagarja 6, Kranj 2098

Kupim dobro ohranjeno spalnico — ne starinsko. Plačam v gotovini. Naslov v oglasnem oddelku 2141

IZGUBLJENO Izgubil sem veliki pokrov od rezervarja pri mopedu in rezervno svečico 2-6-60 ob 14. uri od Jelena do Zlatega polja. Pošten najditelj naj proti nagradi vrne v industrijsko šolo Iskra ali odda na naslov 2136

Izgubila sem otroško jopico od Koroškega mostu do Glasbene šole v Kranju, dne 3. junija. Poštenega najditelja naprošam, naj jo proti nagradi vrne v oglasni oddelk 2137

Izgubila sem mesečno vozovnico Kranj—Tržič. Mihevc Justina, Lom 24, Tržič 2146

RAZNO Obveščam cenjene stranke, da bo delavnica zaprta od 1. do 15. junija 1960 zaradi zdravljenja. Rangus Blaž, zlatar, Kranj 1983

Slaščičarna-Kavarna, Kranj, sprejme mlajšo žensko moč za pomoč v kuhinji in mlajšega fanta za pomožna dela v delavnici — oba iz bližnje okolice 2054

SZDL Primskovo obvešča prebivalstvo območja stanovanjske skupnosti Primskovo, Klanc, da se vrši vpis otrok v otroško zavetišče v ponedeljek, sredo in



Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij pri DS

Tovarne gumijevih izdelkov

Sava - Kranj

razpisuje štipendije za socialnega delavca

na visoki šoli za socialne delavce

TRGOVSKO PODJETJE „OPREMA“ - KRANJ

specializirana trgovina z gospodinjstskimi predmeti

Ponudbe sprejme uprava „OPREMA“ - Kranj

sprejme za

NON-STOP

poslovalnico Titov trg 1

VEČ PRODAJALCEV - PRODAJALK

VEČ VAJENCEV - VAJENK

2 BLAGAJNIČARKI

2 ABSOLVENTKI EKONOMSKE ŠOLE za knjigovodstvo

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij
Tovarne gumijevih izdelkov



Sava Kranj

sprejme takoj ali po dogovoru

6 KLJUČAVNIČARJEV

Prošnje oddati v kadrovski oddelk podjetja najkasneje do 25. julija 1960
Plača po tarifnem pravilniku

TELESNA KULTURA

Za konec - poraz Kladivar : Triglav 3 : 1 (2 : 0)

Celje, 5. junija.

Danes dopoldne sta se na stadionu Kladivarja v Celju srečali enajstoričniki Kladivarja iz Celja in kranjskega Triglava. V zaključni tekmi slovenske conske lige je Kladivar premagal po boljši igri Triglav s 3:1. Sodniku Aljančiču sta se moštvi predstavili v običajnih postavah, le pri Triglavu sta manjkala Kraševce in Mihelič, ki sta bila na tekmi proti Mariboru izključena. To se je napadu Triglava močno poznalo, zato ni mogel realizirati več zrelih prilik za zadetek. Sodil je zelo dobro Aljančič iz Ljubljane.

Strelec golov so bili: Adžič v 10. minuti, Šega v 34. minuti in Kokotec v 54. minuti za Kladivar, častni gol za Triglav pa je dal v 72. minuti Štular I.

V začetku so prevzeli pobudo Kranjčani in močno ogrožali Kladivarjeva vrata. Vendar ni bilo v napadu realizatorja, za-

to so Kranjčani zastreljali dve stoodstotni priliki. Pozneje se je Kladivar otrese pritiska in potisnil goste v obrambo, kar se je pozneje odrazilo tudi na rezultatu prvega polčasa, ki ga je Kladivar zaključil v svojo korist. V drugem polčasu je bila igra enakovredna, pritisnila je velika

vročina in obe moštvi sta se hitro utrudili in se le počasi gibali po terenu. Igra Kladivarja je bila zrelejša, zato je zmago zaslužil, vendar bi Triglav, če bi igral v najmočnejši postavi, predstavljalo ob današnji igri Kladivarja trd oreh.

JUDO

Triglav : Olympia 14 : 10

V soboto so se v drugem kolu I. slovenske lige v judu pomerili tekmovalci ljubljanske Olympie in Triglava iz Kranja. Tekmovanje je bilo v avli OLO v Kranju in se ga je ogledalo nad 150 gledalcev.

Domači so po dveh dvobojih v lahki kategoriji vodili že s 4:0, saj sta Molan in Hostnik premagala svoja nasprotnika. Tudi tretja tekma je navdušila gledalce, da so večkrat močno zaploskali športnemu Galetu (O), absolutnemu jugoslovanskemu mladinskemu šampionu, ki je dokazal, da se tudi v takih tekmovalnih lahki vedeš plemenito in fair. Boben (T) se je v dvoboju z Ocvirkom dobro izkazal in odvezel mojstru s črnim pasom eno točko, kajti po petih minutah borbe je rezultat neodločen. »Težki« Stare (T) je svojemu moštvu priboril točko z lepim metom čez bok. Dvoboj Črničev : Markuš se je hitro končal. Kranjčan je z »uki goshi« metoma dobil dve točki, tako da je

bil rezultat tekmovalja po prvem delu 8:3 za domače.

V drugem delu so bili boljši gostje. Obe »lahki« in tekma v prvi srednji kategoriji so se končale neodločeno po pretečenem času. Se zmaga Galeta in Aletičev (O) protimet na Črničevu ter rezultat 12:10 za Triglav. Torej bo odločil končni dvoboj — ali neodločeno ali zmaga. Stare je bil boljši (nesrečno je udaril nasprotnika) in Triglavani so zasluženo slavili priborjeno zmago.

Tekmovanje je sodil znani jugoslovanski judoist in mojster Maček iz Ljubljane.

REZULTATI — lahka: Ratoj : Molan 0:2, Krepis : Hostnik 0:2, Ratoj : Hostnik 1:1, Krepis : Molan 1:1; **srednja:** Gale : Kučina 2:0, Ocvirk : Boben 1:1, Ocvirk : Kučina 1:1, Gale : Boben 2:0; **težka:** Aletič : Stare 0:1, Markuš : Črničev 0:2, Aletič : Črničev 2:1, Markuš : Stare 0:2.

II. kolo državnega prvenstva v speedwayu

Mladi prodirajo k vrhu

Maribor, 4. junija.

Danes je bilo na dirkališču na Poljanah drugo kolo državnega prvenstva v speedwayu. Tokrat so nastopili samo predstavniki Slovenije, Hrvaške in en vozač iz Srbije. Kakor je bilo pričakovati, so tudi tokrat odločali o prvih mestih Medved, Regvart in Visočnik. Medved je bil sicer neporažen, pa je vendar zasedel šele 3. do 4. mesto. Spet mu je ponagajal motor in tako so njegovi izgledi za ponovno osvojitve državnega prvenstva zelo skromni. Regvart in Visočnik sta vozila zelo sigurno in si z dvema točkama pred Medvedom delita 1. in 2. mesto. Vožnja, kjer so trije tekmovalci vozili skupaj, pa je pokazala, da je Regvart boljši od Visočnika, Medved pa od Regvarta. Na tekmovalju je nastopilo kopica mladih tekmovalcev, ki nasto-

pajo letos prvič in med katere sodita tudi Gorenjca Kališnik in Rozman. Posebno Rozman je navdušil, saj je zbral točko več kot v Krškem, razen tega pa se mu je v drugi vožnji pokvaril motor in je že na startu toliko zaostal, da tega kasneje ni mogel nadoknaditi. V zadnji vožnji je premagal Babiča. Drugemu kranjskemu vozaču Močniku sreča ni bila naklonjena in je moral zaradi poškodbe odstopiti. Tržičan Kališnik je vozil solidno. Tudi Mariborčani so z mladimi tekmovalci dosegli precej uspeha, predvsem 18-letni Erko in leto starejši Dolinšek.

Rezultati drugega kola: 1. in 2. mesto Visočnik in Regvart, 14 točk; 3. in 4. mesto Medved in Mlakar, 12 točk; 5. in 6. mesto Rozman in Babič, 10 točk; 7. in 8. mesto Perko in Kališnik, 9 točk; skupni rezultat po obeh kolic: 1. Visočnik 28 točk; 2. Regvart 27 točk; 3. in 4. Medved in Mlakar 22 točk; 5. in 6. Rozman in Babič 19 točk; 7. Kališnik 18 točk.

Republiško prvenstvo v košarki

(Nadaljevanje, s 1. strani)

Odličan začetek domačih je kazal na katastrofo, saj je bilo kmalu 10 košev razlike. Podcenjevanje nasprotnika pa se je Ljubljancem kmalu hudo maščevalo, saj so Triglavani s požrtvovalno igro v obrambi in uspešnimi napadi proti koncu polčasa prešli v vodstvo in odšli na odmor z 8 koši prednosti. Začetek 2. polčasa je spet pripadal gostom, ki so razliko povečali celo na 15 točk. Tedaj pa so domači le zaigrali bolje in prednost hitro zmanjšali. V teh kritičnih trenutkih so gostje nekaj minut popolnoma popustili, kar so Ljubljanci hitro izkoristili in zmanjšali razliko celo na dve točki. Proti koncu tekme pa so Kranjčani spet odlično zaigrali in zasluženo zmagali z 11 koši razlike.

L. S.

M. T. Zadnji športni rezultati

ROKOMET

Republiško prvenstvo za mladince — rezultati:

Mladost : Slovan 23:5
Slovan : Kovinar 9:22
Mladost : Kovinar 17:6
Mladost : Koper (ženske) 10:6 (6:5)
KRIM : MLADOST 19:14 (10:6)

SLOVENSKA CONSKE LIGA

Krim : Ljubljana 6:4
Sobota : Nova Gorica 7:2
Izola : Branik 3:2
Kladivar : Triglav 3:1
Ilirija : Grafičar 3:3
Maribor : Rudar 3:2

Smrtno se je ponesrečil naš dragi nepozabni ata, stric in brat

ANTON VAHTAR

ključavničarski mojster in posestnik iz Mengša
Pogreb dragega pokopnika bo v sredo, 8. junija ob 16. uri iz hiše žalosti na farno pokopališče v Mengšu.

Zalujoči: žena Mimi, hčerka Breda, bratje in sestre
Kranj, 5. junija 1960

V globoki žalosti sporočamo, da nas je po težki bolezni zapustil naš nad vse ljubljani mož, oče in brat

FRANC BODLAJ

Dragega pokojnika bomo spremili v ponedeljek, 6. junija, ob 17. uri iz hiše žalosti na Cesti Staneta Zagarja 30 na pokopališče v Kranju

Zalujoči: žena Mimi, hčerka Breda, bratje in sestre

Kranj, 5. junija 1960

Mengeš, 5. junija 1960.